

II. DANI PASTORALNE LOGOTERAPIJE

ZBORNIK SAŽETAKA RADOVA

Zagreb, 6. i 7. ožujka 2026.

LOGOS - Hrvatska udruga za logoterapiju

HCLEA

II. DANI PASTORALNE LOGOTERAPIJE

‘Snaga duha u vremenima neizvjesnosti’

6. i 7. ožujka 2026.

Pastoralni centar Župe sv. Leopolda Mandića
Ulica Dragutina Golika 12, Zagreb

Istraživanje načina na koji Franklova *prkosna moć duha* može postati konkretan alat u pastoralnom radu i svakodnevnim krizama.

Promišljanje o prapovjerenju i snazi ljudskog dostojanstva usprkos svim neizvjesnostima našeg vremena.

Urednica	Barbara Pahljina
Izdavač	Logos - Hrvatska udruga za logoterapiju Ul. Susedgradski vidikovec 17, 10090 Zagreb web: udrugalogos.hr
Oblikovanje i priprema za tisak	Damar d.o.o. Zagreb
Tisak	Kopko d.o.o. Zagreb

Program

Petak, 6. 3. 2026.

16:00 – 16:30 Uvod i pozdrav: glazbeni prilog

16:30 – 17:00 **Primjena ignacijanske i franklovske duhovnosti u kontekstu pristupa suvremenim noogenim neurozama**
doc. dr. sc. Luka Janeš

17:00 – 17:30 **Temeljno ljudsko pitanje**
Matej Čuljak, psiholog, logoterapeut

17:30 – 18:00 **Logoterapijske smjernice u pastoralu adolescenata**
Ana Sarić, psiholog, učitelj logoterapije

18:00 – 18:30 Pauza za kavu

18:30 – 19:00 **Empatizirajuća kognitivno-emocionalno-bihejvioralna psihoterapija iz logoterapijske perspektive**
prof. dr. sc. Miro Jakovljević

19:00 – 19:30 **Pružanje potpore u kriznim situacijama - Biti tu kad je najteže**
Maja Jakšić. specijalistica je za krizne situacije i realitetna psihoterapeutkinja

Subota, 7. 3. 2026.

09:15 – 09:30 Glazbeni uvod

09:30 – 10:00 **Izazovi obiteljskoga života - očuvati brak i odgojiti djecu - je li to danas uopće moguće?**
izv. prof. dr. sc Katarina Slovaček Aladrović

10:30 – 11:00 **Formiranje duha u neizvjesnosti: od gubitka pozicije do slobode oprosta**
dr. sc. Eddy Rot, psihoterapeut

11:00 – 11:30 **Postmoderno vrijeme i pitanje smisla**
prof. dr. sc. Križo Katinić

11:30 – 12:00 Pauza

12:00 – 12:30 **Snaga duha u krizama**
s. Meri Muše, logoteraputkinja

12:30 – 13:00 **Prkosna moć duha u pastoralnom djelovanju**
Ana Zukan, logoterapeutkinja

13:00 – 13:30 **Konkretna primjena logoterapijskih metoda u dušobrižništvu**
don Kristijan Krajnović, vojni kapelan

13:30 završna riječ

PREDAVAČ

doc. dr. sc. Luka Janeš

LNa Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu stekao titulu magistra filozofije, te obranio je doktorsku disertaciju naslova 'Ekoetika Alda Leopolda u perspektivi integrativne biotike' uz mentorstvo prof. dr. sc. Hrvoja Jurića. Radio je kao stručni suradnik u Sveučilišnom centru za integrativnu bioetiku Sveučilišta u Zagrebu, a od 2021. zaposlen je kao docent na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, gdje je nositelj brojnih kolegija i voditelj Znanstveno-istraživačkog centra za bioetiku, te utemeljitelj i koordinator međunarodne CEEPUS mreže 'Interreligious Dialogue in Contemporary Context'. Vanjski je suradnik na Odsjeku za sociologiju Fakulteta hrvatskih studija, gdje je nositelj kolegija 'Psihijatrija i društvo'. Također je i vanjski suradnik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u okviru poslijediplomske nastave. Predavač je u Amigdala centru, u sklopu edukacijskih programa 'Propedeutika psihoterapije' i 'Filozofsko savjetovanje'. Objavio jednu monografiju, šest uredničkih knjiga te mnogobrojne znanstvene i stručne članke. Izlagao na više od stotinu međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova, od kojih je mnoge i organizirao. Među njima ističe se Međunarodni transdisciplinarni simpozij Bioetika i aporije psihe, 2025. održan po deveti puta. Suradnik je i voditelj raznih projekata, član organizacijskih odbora brojnih skupova, te član više znanstvenih udruga. Certificirani je filozofski savjetnik i savjetodavni psihoterapeut, te osnivač i predsjednik Hrvatskog udruženja za filozofsku praksu. Praktikant je pod supervizijom unutar edukacijskog programa psihoterapijske škole 'Logoterapija i egzistencijalna analiza', Udruge LOGOS.

Primjena ignacijanske i franklovske duhovnosti u kontekstu pristupa suvremenim noogenim neurozama

U ovom izlaganju ukratko se naznačuju osnovne značajke ignacijanske i franklovske duhovnosti. Prva je vezana uz isusovački red i njegova osnivača sv. Ignacija Loyolskog, dok se potonja veže uz logoterapiju i egzistencijsku analizu Viktora Frankla.
Nakon što se odrede dodirne točke među njima, autor ih postavlja u suvremeni kontekst problemskog polja noogenih neuroza. U izlaganju se nastoji adekvatno argumentirati teza da su dotični vidovi duhovnosti suvremeni i bezvremeni te da u situacijama suočavanja s noogenim neurozama pojedinca mogu igrati ključnu preventivnu, ali i kurativnu terapijsku ulogu.

PREDAVAČ

Matej Čuljak

Rođen i odrastao u Slavonskom Brodu. Nakon završene klasične gimnazije „fra Marijana Lanosovića“ s pravom javnosti, odlazi u Zagreb na fakultet. Diplomirao na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu 2010. godine, Odsjek za psihologiju - magistar psihologije. Trenutačno zaposlen u Dječjem vrtiću „Prečko“ u Zagrebu, na radnom mjestu stručnog suradnika psihologa mentora s preko 13 godina staža u predškolskim ustanovama grada Zagreba. Završio je četverogodišnju edukaciju za psihoterapeuta – smjer Egzistencijska analiza Viktora Frankla – Logoterapija (terapija smislom). Također je završio edukaciju iz dječje psihodrame, koja se sastoji od klasične morenovske psihodrame, sociodrame i sociometrije prilagođene za individualni i grupni rad s djecom i mladima. U stručnom radu najviše je usmjeren na područja kao što su rana privrženost, razvoj socijalnih kompetencije djece, suradnja s roditeljima, rad s darovitom djecom rane dobi i priprema školaraca za što lakšu prilagodbu na školu. Certificirani je voditelj programa podrške roditeljstvu ‘Rastimo zajedno’ u sklopu kojeg provodi edukacije za roditelje zajedno i posebno radionice za očeve, te radionice za djedove i bake. Objavljuje popularno-znanstvene članke za pedagošku akademiju „Mliječni zub“, te portal „Suvremena žena“. Autor je knjige „Umijeće sreće“ koja je doživjela 5 izdanja i još uvijek je dostupna.

Temeljno ljudsko pitanje

Živimo u vremenu u kojem nas krize i traume često izbacuju iz ravnoteže, ostavljajući nas s osjećajem da naše dosadašnje sheme ponašanja više nisu dostatne. Ovo predavanje istražuje samu srž ljudskog postojanja kroz prizmu logoterapije i egzistencijalne analize, nudeći odgovore na pitanja koja si rijetko usuđujemo postaviti: Zašto dišem? Što me održava na životu? Koji je smisao mojeg postojanja?
Umjesto teorijskih definicija, Matej Čuljak nudi konkretan putokaz za transformaciju boli u rast. Kroz duboko razumijevanje krize kao signala za promjenu, polaznici će naučiti kako promijeniti perspektivu – ne samo prema sebi, već i kako pomoći djetetu da svijet i vlastiti identitet sagleda na novi, osnažujući način.

PREDAVAČ

Ana Sarić, mag. psych.

Ana Sarić, psiholog i psihoterapeut - učitelj logoterapije. Nakon završenog studija psihologije u Zagrebu, od 1998. godine je radila kao stručni suradnik psiholog i nastavnik u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. Pohađala je edukaciju iz transakcijske analize od 1995. do 2001. godine. Nakon četiri studija hagioterapije kod prof. Tomislava Ivančića, volontirala u Centru za duhovnu pomoć. Završila studij logoterapije kod dr. Cvijete Pahljine 2017. godine. Deset godina je kao asistent bila uključena u edukaciju logoterapije u udruzi LOGOS / HCLEA, a 2021. dobila status učitelja logoterapije priznatog od Viktor Frankl instituta u Beču. Od 2022. godine je voditeljica Obiteljskog savjetovališta Caritasa Zagrebačke nadbiskupije gdje radi individualno i bračno savjetovanje, te vodi i supervizira volontere. Vodi praksu za studente socijalnog rada i studija propedeutike psihoterapije.

Logoterapijske smjernice u pastoralu adolescenata

Tijekom adolescencije dolazi do transformacije osobnosti iz djeteta u odraslu osobu. U formiranju identiteta pitanja vjere zadiru u sva područja života, zato je važno dati mladima siguran prostor u kojem se prvenstveno smiju izraziti da bi mogli propitati koje mogućnosti se nalaze u području slobode pred njima, te koje područje moraju prihvatiti jer se nalazi izvan njihovih granica. Vjera u psihičkom životu osobe ima zaštitni karakter, a ne rizik prisile čega se mladi vrlo često boje. U tom razdoblju potrebno je donijeti brojne odluke koje će obilježiti cijeli život i u tome je važno imati topao i podržavajući pristup koji će im pomoći da prihvate sebe, promjene s kojima se moraju nositi, zadatke koje život pred njih stavlja i uključenost u zajednicu koja ih prihvaća. Razviti optimizam i nadrasti sebe u kulturi neuroza i obilja nije nimalo jednostavan zadatak. Aktivna i zdrava zajednica vjernika, u toj je dobi zaštitni čimbenik razvoja i prostor sigurnog eksperimentiranja sa zadacima u kojima su pozvani biti sustvaratelji u ovom svijetu punom izazova.

PREDAVAČ

prof. dr. sc. Miro Jakovljević, dr. med.

Miro Jakovljević, liječnik psihijatar, professor emeritus na Sveučilištu u Zagrebu. Najcitiraniji je psihijatar u regiji i nalazi se na Stanford listi 2% uglednih svjetskih znanstvenika u Hrvatskoj. Objavio je 23 knjige, i 54 poglavlja u knjigama drugih autora, te preko 280 znanstvenih i stručnih radova. Bio voditelj i glavni istraživač u brojnim nacionalnim i internacionalnim kliničkim istraživanjima. Pozvani predavač na brojnim nacionalnim, internacionalnim i svjetskim kongresima. Glavni je urednik časopisa "Psychiatria Danubina" i časopisa "Medicina Academica Integrativa". Član je Europske akademije znanosti i umjetnosti, redovni član i dopredsjednik Internacionalne akademije znanosti i umjetnosti u BiH, inozemni član Akademije nauka i umjetnosti BiH, redovni član i predsjednik kolegija za psihijatrijske znanosti Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, predsjednik Hrvatskog društva za kreativnu psihofarmakoterapiju i biologijsku psihijatriju Hrvatskog liječničkog zbora.

Empatizirajuća kognitivno-emocionalno-bihejvioralna psihoterapija iz logoterapijske perspektive

"The highest form of knowledge is empathy, for it requires us to suspend our egos and live in another's world" - Plato

Liječnici i psihoterapeuti koji prakticiraju empatizirajući pristup u terapijskoj komunikaciji mnogo su uspješniji u terapijskom procesu od onih s distanciranim i hladnim racionalnim pristupom. Empatizacija je temelj dobre kliničke i psihoterapeutske prakse a uključuje kognitivnu, emocionalnu, bihejvioralnu i spiritualnu/duhovnu empatiju. Empatizirajuća KEB psihoterapija promovira pozitivnu kogniciju (pozitivno mentalno zdravlje i bazično uvjerenje: mi smo OK, drugi su OK, zajedno smo sposobniji i jači, svijet je lijepo mjesto, samo ga zajedno možemo sačuvati, život je veličanstven), pozitivni afektivitet (empatija, ljubav, zahvalnost, opraštanje), altruističku motivaciju i inspiraciju (dobro je činiti dobro, nagrada za dobro je u samom dobrom djelu, mi smo bolji i sposobniji ako pomažemo i dajemo drugima) i kooperativno i kreativno ponašanje (svi smo na neki način povezani, win-win strategija ponašanja, izbjegavanje psiholoških uloga „žrtve", „spasitelja" i „progonitelja") a sve to s ciljem prepoznavanja autentičnih životnih vrijednosti i smisla života. Duhovnost kao transcendentalna sposobnost, pokretački i životvorni princip predstavlja jednu od temeljnih dimenzija čovjeka, koja je izvor energije i znanja za osobni ali i za kolektivni i društveni rast i razvoj, izvor snage i u teškim krizama jer nam pomaže pronaći pravi smisao života kroz duhovne zakone ljubavi, zahvalnosti, opraštanja, mirotvorstva, poštovanja, davanja, i kreativnosti i su-stvaranja. Ona nam omogućuje duboku transformaciju našega duha i uma, kao i naših odnosa jednih s drugima, ali i sa samim sobom, i prirodom i univerzumom. Poznavanje i uvažavanje naše duhovne dimenzije i duhovnih zakona u međuljudskim odnosima postaje sve važnije u različitim područjima ljudske djelatnosti od ekonomije i biznisa do obrazovanja i medicine. Duhovnost je dinamičan proces kojim se otkriva unutarnja mudrost, autentičnost i životnost koji daju svrhu i značenje svim događajima i odnosima u životu, kako na individualnoj tako i na društvenoj i globalnoj razini, a usmjeren je prema dobru i višim ciljevima. Empatizirajuća kultura duše je idealni čin našeg života, ona je umijeće ljubavi i tiha revolucija srca s ciljem izgradnje dobrih odnosa i puta u bolju budućnost.

PREDAVAČ

Maja Jakšić, prof.

Maja Jakšić diplomirala je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Završila je poslijediplomski specijalistički studij pastorala kriznih situacija i petogodišnju edukaciju realitetne psihoterapije te stekla europsku diplomu iz psihoterapije (ECP). Održava predavanja, seminare i radionice u zemlji i inozemstvu. Autorica je knjiga »Sindrom izgaranja na radnome mjestu« (Biblioteka Diacovensia, 2014.) i »Sve će biti dobro« (HRD BiOS i Sisačka biskupija, 2022.) te niza stručnih članaka. Od siječnja 2021. godine zaposlena je na projektu Hrvatskoga društva bračnih i obiteljskih savjetovatelja HRD BiOS i pruža pastoralnu potporu osobama stradalim u potresu na Banovini.

Pružanje potpore u kriznim situacijama - Biti tu kad je najteže

Predavanje se bavi ključnim aspektima pružanja potpore osobama u kriznim životnim situacijama, kao što su iznenadna ili traumatična smrt bližnjih, suicidalna kriza, spontani pobačaj, zlostavljanje te druge situacije obilježene gubitkom i traumom. Polazište predavanja jest razumijevanje kako biti uz osobu u krizi na način koji odgovara njezinim emocionalnim i duhovnim potrebama, uz poštivanje dostojanstva i jedinstvenosti svake osobe. Posebna se pozornost posvećuje komunikaciji u kriznim situacijama, s naglaskom na to što reći, a što izbjegavati, kako bi potpora bila nenametljiva i djelotvorna.

Djelotvorna potpora ne proizlazi iz potreba pomagača, nego iz stvarnih potreba osoba u krizi te se očituje kroz prisutnost, slušanje i prikladan izbor riječi. U tom kontekstu razmatra se i važnost brige o sebi, osobito u svjetlu rizika od sagorijevanja. Predavanje uključuje promišljanje o prepoznavanju vlastitih granica, osluškivanju osobnih potreba te osviještenosti osobnih i profesionalnih ciljeva.

U svjetlu vjere, pružanje potpore razumijeva se kao oblik služenja koji omogućuje osobama u krizi da, unatoč patnji, pronađu oslonac, smisao i nadu.

PREDAVAČ

izv. prof. dr. sc. Katarina Aladrović Slovaček

Katarina Aladrović Slovaček rođena je u Požegi, gdje je završila gimnaziju i glazbenu školu. Djetinjstvo je provela u Pleternici, a upisa studija živi u Zagrebu. Završila je studij kroatistike i sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu gdje je i doktorirala u području filologije. Od 2007. godine zaposlena je na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U svom znanstvenom radu bavi se primijenjenom lingvistikom, usvajanjem i učenjem hrvatskoga kao materinskoga jezika, ali i motivacijom te odnosima, osobito obiteljskim i bračnim te kriznim situacijama. Završila je studij logoterapije i egzistencijalne analize, kao i psihoprpodeutiku te djeluje i kao psihoterapeut. Aktivna je u Župi blaženoga Alojzija Stepinca u Zagrebu gdje sudjeluje u radu Obiteljskoga savjetovališta, vodi liturgijske čitače i Biblijsku zajednicu te svira na nedjeljnoj misi. Supruga je i majka Andrije, Pavle, Matije i Karle.

Izazovi obiteljskoga života - očuvati brak i odgojiti djecu - je li to danas uopće moguće?

Živimo u vremenu sveopće krize vrijednosti, osobito onih koje su ukorijenjene u našu kulturnu i duhovnu stvarnost, kršćanskih vrijednosti koje su nam posredovale generacije prije nas. Dvadeset i prvo stoljeće donijelo je brojne tehnološke napretke čije posljedice postaju sve okrutnije i sve vidljivije, osobito u obiteljskom i bračnom životu te u odgoju djece. Iako kao društvo tehnički napredujemo te nam je sve manje vremena potrebno za obične kućne stvari, s druge strane, životni vijek se skraćuje upravo zato što tehnološki napredak uvjetuje sjedilački način života koji onda donosi brojne bolesti, poput dijabetesa, koje se, među ostalim, razvijaju zbog manjka kretanja, nezdrave prehrane i velike količine stresa. S druge strane, iako društvo napreduje, nikad manje motivacije za obavljanje svakodnevnih poslova, motivacije za učenje i usavršavanje. Učenici ne vole školu, sve češće im škola izaziva depresiju, imaju nestabilan društveni život te posežu za umjetnom inteligencijom kao izvorom zadovoljavanja društvenih i emocionalnih potreba. Sve to itekako utječe na obiteljski život i ravnotežu. Roditelji su često nemoćni pred izazovima vlastitoga posla i zanimanja, potrebe dokazivanja i stjecanja materijalnoga i odgoja djece, vremena u kojemu aktivno slušaju i sudjeluju u njihovu rastu i razvoju. Kada se dogodi problem, često i dobar i stabilan brak upada u teškoće. Zato je ključno pitanje ovoga izlaganja kako danas očuvati brak u vremenu izazova i odgojiti djecu. Iz logoteraputske prakse daju se moguće ideje za čuvanje temeljnih vrijednosti, motiviranje i poticanje bračnoga i obiteljskoga života kako bi se unatoč brojnim izazovima u odgoju postiglo stjecanje vrlina te odnosi iz kojih se uči i koji se postavljaju kao mogući ogledni primjeri.

PREDAVAČ

dr. sc. Eddy Rot, mag. oec., mag. theol.

Nakon razdoblja bavljenja profesionalnim sportom započinje svoje akademsko obrazovanje na Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, gdje završava stručni i diplomski studij te upisuje poslijediplomski doktorski studij iz područja poslovne ekonomije u turizmu i ugostiteljstvu. Svoj interes za čovjekovu unutarnju dinamiku, smisao i duhovnu dimenziju produbljuje kroz Filozofsko-teološke studije Družbe Isusove. Stručno se usavršava u području psihoterapije, završivši edukaciju iz geštalt psihoterapije i logoterapije. Završni rad dijeli ga od specijalizacije iz propedeutike psihoterapije i teoterapije. U svom profesionalnom djelovanju primarno se bavi psihoterapijskim radom, integrirajući egzistencijalnu, relacijsku i duhovnu perspektivu. Oženjen je i otac troje djece.

Formiranje duha u neizvjesnosti: od gubitka pozicije do slobode oprosta

U vremenu neizvjesnosti čovjek najčešće ne gubi samo sigurnost, nego i sliku o sebi. Kada se uruši pozicija na kojoj smo gradili identitet — bilo da je to uspjeh, priznanje, odnos ili osjećaj posebnosti — ostajemo suočeni s pitanjem: tko sam ja bez toga? Upravo u takvim trenucima započinje formiranje duha.

Duh nije emocija ni raspoloženje. Duh je sposobnost da zauzmemo stav prema onome što nam se događa. To je unutarnja sloboda koja ostaje čak i kada su vanjske okolnosti nesigurne ili nepravedne. U krizama se razotkriva jesmo li vezani uz poziciju ili uz vrijednost; reagiramo li iz povrijeđenog ega ili iz odgovornosti.

Kušnja nije samo moralni test, nego trenutak izbora: hoću li kompenzirati gubitak kroz moć, osvetu ili kontrolu — ili ću ostati vjeran dubljoj istini? Formirani duh ne poriče zlo, ali ne dopušta da zlo postane konačna riječ. On je sposoban patnju uključiti u širu priču smisla i otvoriti prostor oprostu.

Sloboda oprosta ne dolazi iz slabosti, nego iz unutarnje sigurnosti. Kada čovjek više nema što braniti, tada može slobodno birati ljubav umjesto osvete. Jedna drevna biblijska priča o mladom čovjeku koji od privilegije dolazi do jame, od kušnje do oprosta, pokazuje kako se upravo u neizvjesnosti rađa snaga duha koja nadilazi okolnosti i otvara put pomirenju.

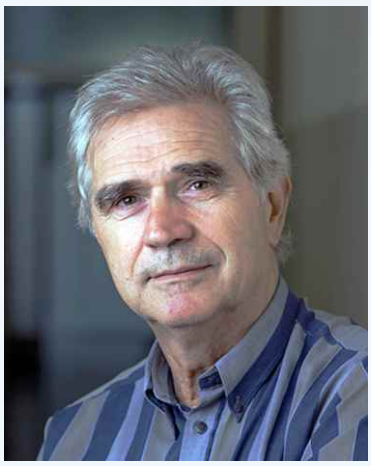

PREDAVAČ

prof. dr. sc. Križo Katinić, dr. med.

Rođen 1952., psihijatar, psihoterapeut. publicicst, umirovljeni sveučiišni profesor, zaposlen kao savjetnik u Specijalnoj bolnici za psihijtriju i palijativnu skrb Sveti Rafael u Strmcu, voditelj psihijatrijske i pshoterpaijske ambulante u Poliklnici UNIMEDIC za bolesti glave i vrata, s više objavljenih knjiga.

Postmoderno vrijeme i pitanje smisla

Pitanje S uvijek je bilo, pa je i ostalo teško, možda i preteško. Ponuđeni obrasci postmodernog vremena samo privremeno smiruju, zahvaćaju površinu, a dugoročno obnavljaju prazninu, usamljenost, strepnju, koje stalno treba pokrivati umjetnim sadržajima, potrebu da tijelo i dušu predajemo i smirujemo izvanjskim sadržajima. Sve veću prazninu kratkoročno popunjava hiperprodukcija gotovih predmeta i nametnutie zabave, naizgled t"erapijske namjere" koji naliježu na simptome bez prodora, bez jasne definicije, ne samo pojedinca već društva naviklog na ponavljanje, brisanje razumijevanje pozadine. a kamoli dubine(primjer je SELF HELP ideologija, kao preskakanje, izrezivanje sličica za album sreće, zapravo prazno kruženje po površini, na granici vrijeđanja zdravog razuma.)

PREDAVAČ

s. Meri Muše, dipl.iur.

s. Meri Muše diplomirala je na Pravnom fakultetu u Splitu te završila dopunsko pedagoško-psihološko obrazovanje nastavnika. Također je završila studij za učitelja duhovnosti na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Dodatno se stručno usavršavala u području psihologije i savjetovanja: educirana je iz realitetne terapije (The William Glasser Institute – HURT), završila je trening savjetodavnog razgovora u Psihološkom centru TESA, edukaciju iz logoterapije i egzistencijalne analize pri Viktor Frankl Institutu – HCLEA, te specijalizaciju iz propedeutike psihoterapije i teoterapije. Od 2021. godine uključena je u edukaciju iz logoterapije i egzistencijalne analize kao mentorica i asistentica.

Snaga duha u krizama

U suvremenim krizama – osobnim, društvenim i duhovnim – čovjek se sve češće suočava s osjećajem gubitka oslonca: nestankom sigurnosti, kontrole i predvidivosti. Polazište ovoga promišljanja jest logoterapijska misao V. E. Frankla da čovjeku, unatoč svemu, ostaje „posljednja sloboda“ – sloboda zauzimanja stava. Upravo u tom prostoru između podražaja i reakcije rađa se ono što Frankl naziva prkosnom moći duha.

U tom se kontekstu razjašnjava razlika između pobune i prkosa: dok pobuna reagira protiv nečega i često je vođena bijesom, prkos stoji za nešto – za smisao, dostojanstvo i odgovornost. On ne znači kontrolu nad okolnostima, nego svjesno upravljanje vlastitim odgovorom. Prkos ne poriče bol, ali odbija prihvatiti besmisao kao konačnu istinu.

U okviru pastoralne logoterapije prkos se razumije kao nutarnja sposobnost osobe da i u patnji očuva dostojanstvo te aktivira slobodu izbora. Naglasak pritom nije na brzom uklanjanju problema, nego na osnaživanju one duhovne dimenzije čovjeka koja može prepoznati smisao i preuzeti odgovornost za vlastiti stav. Takav pristup postaje putokaz kroz krize jer pomaže osobi da u ograničenjima otkrije prostor slobode te da i u najtežim okolnostima ostane subjekt, a ne tek pasivna žrtva događaja.

U vremenu nestabilnosti prkos duha pokazuje se kao tiha, ali postojana snaga – snaga koja čovjeku omogućuje da, unatoč svemu, ostane čovjek.

PREDAVAČ

mr. sc. Ana Zukan, dipl. oec.

Ana Zukan, r. Fitz, je magistar znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja ekonomije, i logoterapeut. Dugi niz godina djeluje u pastoralu svoje matične župe Svetog Franje Ksaverskog u Vugrovcu, između ostalog pružajući savjetodavnu pomoć i podršku te organizirajući niz tematskih radionica za žene. Potaknuta željom za što djelotvornijim pružanjem pomoći i podrške, kontinuirano se usavršava u području psihologije i psihoterapije. Pohađala je edukaciju iz logoterapije i egzistencijalne analize na Viktor Frankl Institut – HCLEA, a od 2025. godine u istoj instituciji pohađa edukaciju za asistenta u edukaciji iz logoterapije i egzistencijalne analize. Njezin pristup radu karakterizira povezivanje duhovne dimenzije u terapijski proces, čime nastoji klijentima pružiti podršku u osvješćivanju vlastitog smisla te pronalaženja odgovora na egzistencijalna pitanja. Kroz taj proces, nastoji klijentima pomoći razviti veću psihološku otpornost, djelotvornije nošenje s izazovima na osobnom, poslovnom i obiteljskom planu te unapređenje svojih odnosa s drugima.

Prkosna moć duha u pastoralnom djelovanju

U pastoralnom djelovanju često se susrećemo s osobama čije su psihofizičke snage iscrpljene. No kršćanska poruka i logoterapija nas uče kako čovjek kao duhovno biće ima sposobnost izdizanja iznad vlastite uvjetovanosti. Ta čovjekova urođena sposobnost, koju u logoterapiji Viktora Frankla nazivamo prkosna moć duha (die Trotzmacht des Geistes) predstavlja nutarnju snagu koja omogućuje zauzimanje stava "usprkos svemu" i pronalazak smisla čak i u najtražnijim situacijama. Kako bi potaknuo prkosnu moć duha u drugima, pastoralni djelatnik pozvan je prije svega svjedočiti je vlastitim životom, odnosno biti živi svjedok snage Duha – ne kao nedodirljivi ideal, već kao čovjek koji se, unatoč ranama, težinama i padovima neprestano podiže i bori. Na tom putu često nailazimo na prepreke koje nas mogu obeshrabriti i osujetiti pastoralni rad udaljujući ga od njegova primarnog poslanja služenja drugima. Stoga je potrebna stalna budnost i duhovna higijena te osnaživanje kreposnih vrlina u očuvanju vlastite autentičnosti i djelotvornog služenja.

Kao prototip prkosne moći ističe se lik Abrahama koji je „povjerovao, u nadi protiv svake nade“ (Rim 4,18). Njegov primjer vjere i djelovanja usprkos protivnim okolnostima i ljudskoj logici pokazuje kako logoterapijski koncept prkosne moći duha može donositi svjetlo i nadu tamo gdje izgleda da za njih više nema mjesta.

PREDAVAČ

don Kristijan Krajnović, mag. theol.

Rođen 11.11.1987. u Rijeci. Osnovnu školu završio u Krku. Klasičnu gimnaziju u Zadru. Teološki faklutet u Rijeci. Pastoralno djelovao u Krčkoj i Sisačkoj biskupiji. Pod zadnje djeluje u Vojnom ordinarijatu u RH. Diplomirao logoterapiju u 2025. godini.

Konkretna primjena logoterapijskih metoda u dušobrižništvu

U svom drugom izlaganju u danima Pastoralne logoterapije – kao i prošle godine - iznosim konkretan primjer primjene logoterapijskih metoda u dušobrižništvu. Metoda koju sam koristio je metoda promjene stajališta koja ima za cilj kod panitenta (klijenta) stvoriti ili osvijestiti prapovjerenje, a također s tom metodom u klijentu (penitentu) budimo ili potičemo prkosnu moć duha. Okvir ili mjesto primjene je unutar sakramenta pomirenja.

Ključne riječi: sakrament pomirenja, krivnja, promjena stajališta, prapovjerenje, prkosna moć duha.

LOGOS -
Hrvatska
udruga za logoterapiju
HCLEA